

военоначалници, при вида на своя нажаленъ вождъ, също се просьлзваватъ. Въ плачъ и хълцания минаватъ нѣколко тежки минути.

Най-послѣ Царътъ, братъ му, великиятъ князъ Николай и многобройната имъ свита възсѣдватъ конетъ си, и ново оглушително и единодушно „ура“ се разнесе по широкия „Рышковски“ площадъ. Настава минута, минута на радостъ, въздоргъ и умиление. Въ редовете на многохилядната армия и народъ се прѣдаватъ многознаменателните Царски думи и въздухътъ се прѣпълнува съ безбройни шапки, хвърляни отъ възхитените войници и съ въздоржени викове, изходящи право отъ сърдцата на ентузиазираното множество . . .

Слѣдъ като тишината се възвроява наново, Архиепископъ Павелъ се обрѣща на изпращане къмъ воинството съ слѣдующата прочувствена рѣчъ:

„Вожди и христолюбиви войници!

„Благочестивиятъ Господарь нашъ Императоръ призовава Ви на великъ, светъ подвигъ! Вамъ прѣдлежи наистина великъ и светъ подвигъ — да турите край на ония неизказани жестокости и неистовства, които варваринътъ — турчинъ въ продължение вече на нѣколко вѣка върши надъ злочеститъ наши братя христианни, да спасите живота, вѣрата, сѣмейството, собствеността, гражданствеността имъ отъ произвола и насилието на жестокия притѣснителъ и да имъ дадете възможность да се ползвуватъ съ човѣшките права. Вамъ се е паднало великото жребе — и отвѣдъ Дунава, и отвѣдъ Балкана да забиете Христовия кръстъ надъ полумѣсесца, както нашите дѣди забиха кръста надъ полумѣсесца въ руската земя, и надъ сърпа на полумѣсесца, който само изтрѣбва, като класове, човѣцитъ, и надъ тлетворната, пагубна